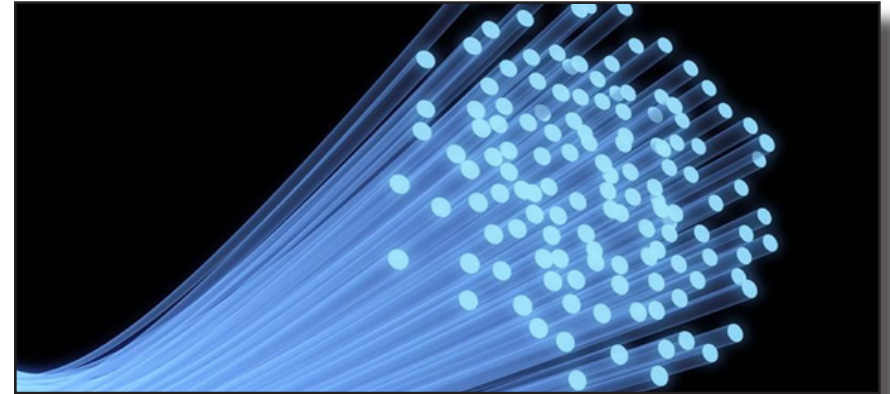

Arbetsgrupp Stenkumlafiber:

Jonas Svensson	jonas@svensson.as	26 22 26	0706634591
Dan Jacobsson	dan.jacobsson@stenkumla.se	26 20 20	
Kaj Lundin	inger.dahlstrom@gmail.com	26 21 92	0701574338
Bille Widell	billewidell@telia.com	26 20 81	
Paul May	yvonnejungberg@msn.com	26 20 70	
Per Jonsson	per.j@telia.com	26 20 00	
Göte Utas	MargaretaUtas@live.se	26 20 26	
Patrick Karlsson	Patrick.Karlsson@Koneo.se	27 72 36	0702795934
Markus Björkander	markus@bjorkander.eu		0708390442
Bert Nilsson		311 31	0702900026
Lars Dahlström	lassedala@telia.com	26 21 76	
Per Fogelström	per.fogelstrom@martille.com		0705118561
Jan Molinder	jan.molinder@gmail.com	26 21 87	0704830557

**Är du intresserad av
tv/telefoni/internet via fiber i
Stenkumla och angränsande
socknar?**

Är du fastighetsägare? Då har du ha möjlighet att få telefoni/tv/internet till din fastighet via fiber.

Det pågår ett arbete i Stenkumla med att bilda en förening som ska bygga det fibernätverk som behövs.

Varför fiber?

Det befintliga telefonnätet är föråldrat och nedläggningshotat på landsbygden. GT skrev i en artikel den 6 juni 2011 att Telia kommer att börja montera ner det fasta koptarnätet på landsbygden nästa år. När det försvinner inom några år kommer också möjligheterna till internet via ADSL att försvinna. Region Gotland har därför tagit initiativ till att bygga ut fiber på Gotland via så kallad sockenmodell, d.v.s. att föreningar i en eller flera socknar bygger spridningsnätet till varje fastighet som tecknar avtal. Dessutom är det på sikt billigare då det dels höjer värdet på fastigheten, dels kostar ungefär hälften så mycket som motsvarande tjänster idag.

Men 3G/4G då?

Post och Telestyrelsen (PTS) som är ansvarig myndighet rekommenderar att endast använda mobilt bredband, oavsett teknik, som komplement till trådanslutet bredband. Om man ser till 3G-nätet som idag är i stort sett fullt utbyggt så finns det fortfarande många fläckar på kartan där täckningen är dålig eller obefintlig. 4G kommer att kräva att masterna står mycket tätare vilket gör att det aldrig kommer att vara ett alternativ för landsbygden.

Vad ingår?

I TeliaSonerars erbjudande som kommer att gå ut till föreningens medlemmar ingår fiberanslutning i hemmet och följande tjänster:

Bredband 100 Mbit/s in och 10 Mbit/s ut ingår i avtalet. Det finns möjlighet att köpa till upp till 1 Gb/s (=1000 Mbit/s) Mer än tillräckligt för både dagens och framtidens behov.

TV Telias programpaket lagom ingår med 18 kanaler. Större kanalpaket finns som tillägg. Två TV-boxar kommer att ingå i avgiften.

Telefon Du behåller ditt befintliga nummer och det fungerar i stort som idag.

Vad kostar det?

Anslutningsavgiften kommer att ligga mellan 15 000 - 25.000 kr. Till detta kommer en månadsavgift på 300-350 kr för tjänsterna. Det är c:a halva priset mot vad motsvarande tjänster kostar idag.

Vad händer nu?

Arbete pågår att försöka bilda en förening som gräver ner fibern i marken och som sedan är den som underhåller nätet. Om allt går bra och vi får in tillräckligt många intresserade så kan vi börja lägga ner fibern inom något år.

Om jag inte vill vara med nu, går det att gå med senare?

I princip är det möjligt, men i praktiken blir det väldigt svårt och i stort sett omöjligt om man inte är beredd att betala en stor summa. Detta eftersom det är väldigt svårt att koppla på nya fastigheter efter att fibern är lagd i marken.

Region Gotland Bredbandsstrategi & Avsiktsförklaring

Region Gotland antog 2010 en ny bredbandsstrategi som säger att Regionens vision är att samtliga hushåll på Gotland 2015 skall ha fiber hem med hastigheten minst 100Mbit/s. Företagare skall kunna etablera sig var som helst på ön och ändå ha tillgång till bredband av högsta kvalitet och kapacitet. Alla Gotlands hushåll skall ha tillgång till moderna IT-tjänster i form av HD-TV, höghastighetsinternet och IP-telefoni. Region Gotland och TeliaSonera undertecknade en avsiktsförklaring 2010 om en gotländsk modell för fiberutbyggnad. Avsiktsförklaringen säger: Region Gotland, i nära samarbete med Länsstyrelsen på Gotland, LRF Gotland, Hushållningssällskapet och LEADER Gotland, skall initiera och delta i projekt för att genomföra den gotländska sockenmodellen. Region Gotland medverkar vid planering och samordning av utbyggnaden och på informationsmöten i socknarna. TeliaSonera satsar ca 300 miljoner fram till 2015 för att skapa ett öppet nät där TeliaSonera som nationell kommunikationsoperatör har uppdraget att ansluta flera tjänsteleverantörer. Avsiktsförklaringen omfattar alla områden utanför Visby. TeliaSonera, i samverkan med Skanova, kommer att leverera en anslutningspunkt för socknens fibernät på en plats som man kommer överens med sockenföreningen om.

Eftersom TeliaSonera står för all aktiv utrustning i hemmet och i nätet är det möjligt att anslutningspunkten även kan placeras i telestationen. Satsningen innebär även att TeliaSonera delfinansierar socknens fibersatsning med 6 000 kr per anslutet hushåll om sockenföreningen tecknar ett kollektivt avtal på 10 år.

ALLA FÅR VARA MED – ALLA HJÄLPS ÅT – ALLA SKALL HA RÅD

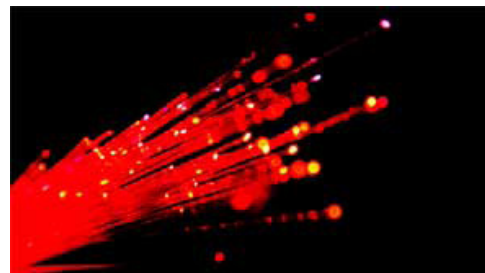
Sockenmodellen är ett kostnadseffektivt sätt att bygga och driva optiska fibernät i de områden där de stora kommersiella aktörerna som TeliaSonera inte är aktiva, dvs. på landsbygden och i mindre tätorter. Socknen (eller några socknar) bildar en fiberförening där man gemensamt tar ansvar för att gräva ner s.k. optoslang och bygga ett lokalt fibernät till alla hushåll och företag som vill vara med.

Nätet ansluts till en punkt där det finns fiber, på Gotland vanligtvis någon av Telia/Skanovas telestationer. Grävningen till fastighetsgränserna och nätbyggandet köps av entreprenörer men för att få så låg anslutningsinsats som möjligt är det viktigt att så många som möjligt hjälps åt med det man kan, att ingen tar betalt för arbetet och att markägarna ”bjuder på” markintranget. På det sättet kan man göra detta för halva kostnaden eller mindre jämfört med om något bolag skulle ha byggt nätet.

Alla skall erbjudas att vara med och alla hjälps åt i form av ett antal dagsverken t.ex. genom att röja, flytta på stängsel, placera käppar för sträckningen, kontakta grannar, koka kaffe vid planeringsmöten osv.

Ju fler som ansluter sig till nätet och deltar i arbetet desto mer kan man pressa kostnaderna!

Som medlem får du rör (slang), fiber och aktiv utrustning ända in i huset. Grävningen på egen tomt får du dock stå för själv, antingen för egen hand eller genom att hyra in en mindre grävare. Även kostnaden för eventuella dragningar av kablar i hemmet får du stå för själv, fast det behövs oftast inte så mycket. Se detta som en god investering i din fastighet! Kostnaderna för framförallt telefon och internet sjunker. För väldigt många lönar sig investeringen från dag ett. Fastighetens värde ökar också.

Varför fiber?

Modernt fiberbaserat bredband erbjuder ”3-play” som innebär att man samtidigt kan både ringa, surfa på internet och titta på HD-TV. Gotlands sockenmodell innebär att varje hushåll kommer att ha tillgång till minst 100 Mbit/s.

Varje anslutning erhåller ”unik” kapacitet, dvs. du delar inte på hastigheten med andra användare så som man gör i mobila/trådlösa system.

TV

För Tv:n krävs det 7-9 Mbit/s för en vanlig Tv-kanal och ca 20 Mbit/s för en HD-kanal. TV Perfekt mottagning Klarar HD-TV Olika ”SVT Play” funktioner d.v.s. se på TV-program när det passar ”Video on demand”, videoutik över nätet.

TELEFONI

Väsentligt mycket billigare telefontjänster. Anslutna inom samma fiberförening ringer gratis till varandra. Fibern förläggs i mark och är därför väldigt driftsäker.

INTERNET

Inget färdas fortare än ljuset, >15 000 000 Mbit/s är teoretiskt möjligt. Högre hastighet både ned och upp från fastigheten än med andra system. Hastigheten är oberoende av avståndet och hur många som är uppkopplade.

UTVECKLINGSBART

Begränsningen sitter inte i fibern utan i ändrustningen. Många nya tjänster kan utvecklas – hemsjukvård, distansutbildningar, distansmöten osv.

KOPPARNÄTET (TELEFONLEDNINGARNA) FÖRSVINNAR

Dagens telefontät är dåligt underhållet och dyrt i drift. Det kommer att tas bort inom inte alltför många år oavsett vad vi gör. Telia börjar enligt Gotlands Tidningar den 6 juni 2011 att montera ner kopparnätet nästa år. Där fibernäten byggs går det troligen ännu fortare.

Vad kostar det?

Byggkostnad Den faktiska kostnaden för att bygga ett fibernät till varje fastighet hamnar oftast mellan 20 000 – 35 000 kr (inkl. moms) beroende på markens beskaffenhet, hur gles husen ligger och hur många som går med. Alla i socknen betalar samma anslutningsavgift och ju fler som ansluter sig och är med och jobbar, och ju bättre förarbete och upphandling sockenföreningen gör, desto mer kan kostnaden pressas ner. Erfarenheter från tidigare projekt på Gotland visar att socknarna kan nå 80-90 % anslutning redan från start eftersom det blir väsentligt mycket dyrare att ansluta sig i efterhand.

Bidrag för att få det billigare

Region Gotland har tagit ett policybeslut för offentliga bidrag till bredbandsutbyggnad. Bidraget utgår med ett fast belopp, 2 000 kr per bebyggd fastighet i området. Avsikten med bidraget är stödja socknarna och skall kompensera för att man bygger ut sitt lokala fibernät så att alla har möjlighet att ansluta sig, nu eller i framtiden. Nätet förutsätts även uppfylla nationella- och internationella kvalitetskrav. Rabatt från Telia Om sockenföreningen väljer att ansluta sig kollektivt till TeliaSoneras tjänsteutbud med en bindningstid på 10 år får man ett bidrag på 6 000 kr per anslutet hushåll som kan användas för att bygga fibernätet. Anslutningskostnaden för det enskilda hushållet beror som synes ovan på hur mycket man lyckas engagera folk att jobba, markförhållandena i området och hur länge föreningen vill binda sig till TeliaSoneras tjänster etc.

En rimlig bedömning är att det bör kunna räcka med 17 000 – 22 000 kr per anslutning.

Vad får man för månadskostnad?

Fiberanslutning – en kabel för tre tjänster

Föreningen kan välja att teckna kollektivt avtal med en operatör eller låta nätet vara helt öppet och låta var och en bestämma själv (så som det fungerar idag) men då till ordinarie (högre) priser. Hittills har föreningarna valt att teckna kollektivt avtal för alla sina medlemmar med TeliaSonera (som i dagsläget är den enda operatören som vill leverera på Gotland) för att få lägre priser. TeliaSonera tar då 299 kr per månad (mindre än halva normalpriset) per anslutning. Det är ett fast pris som gäller i 5 eller 10 år beroende på vad föreningen väljer. Föreningen behöver dessutom ta ut ca 50 kr för administration och kapital för kommande underhåll.

Tillsammans alltså ca 350 kr.

Om föreningen väljer TeliaSoneras grundpaket får Du för ca 350 kr/månad (inkl. moms):

- Telia Digital-TV
Kanalpaket Lagom med 18 kanaler
Möjlighet att teckna fler kanaler mot en extra kostnad
Tillgång till videobutik med c:a 2 500 hyrfilmer
2 st. TV-boxar, man kan ha upp till 5 st. TV-boxar
- Telia Bredband FiberLan
100 Mbit/s nedströms (garanterar minst 50)
10 Mbit/s uppströms (garanterar minst 8)
Antivirus och brandvägg
Fri support Telia
- Bredbandstelefonti (IP-telefoni)
Du behåller ditt gamla nummer
Befintliga telefoner fungerar.
Ett nummer ingår i abonnemanget Ett extra nummer går att köpa till mot en extra kostnad.
Nummerpresentation ingår